

Det talte ord gælder

Socialministerens tale ved afholdelse af samråd i Folketingets Socialudvalg den 4. maj 2010 vedrørende L 169.

Samrådsspørgsmål stillet efter ønske fra Anne Baastrup (SF):

Samrådsspørgsmål A

Ministeren bedes redegøre for sin holdning til en ændring af loven, der indebærer at personer, der kortvarigt er på en institution, krisecenter er hjemløse eller lign. omfattes af loven, mens personer, der som udgangspunkt skal bo i en anden kommune varigt, ikke bliver omfattet af lovændringen om at den oprindelige handlekommune (betalingskommunen) bliver handlekommune for den pågældende?

Samrådsspørgsmål B

Ministeren bedes redegøre for sin holdning til en ændringen af loven, der indebærer, at de personer, der bliver omfattet af lovændringen, får ret til at godkende en kommunes ønske om at blive handlekommune, før dette kan gennemføres?

Samrådsspørgsmål C

Ministeren bedes redegøre for årsagen til, at lovforslaget ikke indeholder en ret for de mennesker med handicap, som forslaget vedrører, til som minimum at udtale sig om, hvorvidt handlekommunen skal være en anden end den kommune, hvor man som borger bor?

Ministerens svar:

De tre spørgsmål drejer sig alle om at begrænse de situationer, der omfattes af lovforslaget.

Som det fremgår af lovforslaget og af besvarelsen af en række spørgsmål fra udvalget, er dette forslag fremsat på baggrund af et ønske fra KL.

Kommunerne har behov for redskaber til bedre styring af økonomien på det specialiserede socialområde.

I den forbindelse har kommunerne ønsket at få bedre overblik over og dermed bedre økonomistyring i de situationer, hvor borgere er visiteret til et botilbud m.v. i andre kommuner. Her har den oprindelige opholdskommune betalingspligten, men har i dag ingen indflydelse på det videre sagsforløb og serviceniveau.

Den betalende kommune har dermed dårlige budget- og økonomistyringsmuligheder.

På den baggrund har regeringen og KL indgået kommuneøkonomiaftalen om sammenhæng mellem visitationskompetence og finansieringsansvar på det specialiserede socialområde. Udgangspunktet er, at den kommune, der betaler, også er den, der har pligten til at yde hjælp.

Lovforslaget udmønter denne aftale.

Forslaget vil gøre det mere gennemskueligt for kommunerne at benytte tilbud i andre kommuner ved at sikre, at kommunerne fortsat har indflydelse på sagsforløb og serviceniveau i de tilfælde, hvor kommunen har visiteret en borger til et botilbud eller lignende uden for kommunen. Kommunerne vil dermed få bedre muligheder for at sikre sig, at borgeren får den rette indsats til den rette pris. Forslaget vil således give et bedre grundlag for økonomistyringen på det specialiserede socialområde.

En begrænsning af lovforslaget, så det ikke omfatter personer, der har længerevarende ophold i botilbud i en anden kommune, ville betyde, at kommunernes

økonomistyring ikke ville forbedres for denne persongruppe. En sådan ordning med forskellige regelsæt for personer med korterevarende og længerevarende ophold ville endvidere i praksis kunne give anledning til en række afgrænsningsproblemer. Hermed ville der kunne opstå usikkerhed for borgere om, hvilken kommune der havde pligt til at yde hjælp.

Ikke mindst når der er gået tid siden, en person er visiteret til et tilbud i en anden kommune, kan borgers forhold have ændret sig, og der kan være behov for at træffe beslutninger om anden eller mere hjælp. Netop i disse situationer vil det være vanskeligt for den betalende kommune at have overblik over økonomien og budgettere korrekt, hvis kommunen ikke har kendskab til eller indflydelse på sagsforløbet. For betalingskommunen kan det være et stort problem, hvis der pludselig dukker store uforudsete udgifter op, fordi den aktuelle handlekommune har truffet afgørelse om andre foranstaltninger, som betalingskommunen ikke har kunnet forudse og dermed heller ikke kunnet indregne i budgettet.

Det er afgørende for regeringen, at lovforslaget tilgodeser de styringsmæssige behov, og jeg kan derfor ikke støtte forslaget i spørgsmål A, da det reelt inde-

bærer en væsentlig begrænsning af virkningen af forslaget for kommunerne.

Spørgsmål B og C drejer sig om, at den enkelte borger skal kunne fravælge, at den oprindelige opholdskommune bliver handlekommune. Også disse forslag vil være i strid med lovforslagets formål.

Hvis den enkelte borger kunne vælge, at bopælskommunen som i dag skulle være handlekommune efter serviceloven, ville det - i de tilfælde, hvor borgeren traf et sådant valg - betyde, at den nugældende retstilstand fortsætter uændret. Dermed ville det ikke være muligt at opnå den sammenhæng mellem visitationskompetence og finansieringsansvar, der er formålet med lovforslaget.

Lovforslaget giver derfor ikke den enkelte adgang til at bestemme, hvilken kommune der skal være handlekommune for den pågældende, og jeg kan ikke støtte en ændring af forslaget herom som beskrevet i spørgsmål B.

Det betyder imidlertid ikke, at den enkelte ikke har nogen indflydelse på behandlingen af sin sag.

Den kommune, der efter forslaget bliver handlekommune, har fortsat pligt til at tilrettelægge sagsbehandlingen, så borgeren kan udnytte muligheden for at medvirke ved behandlingen af sin sag.

Borgerne har fortsat adgang til at klage til de sociale nævn over afgørelser efter serviceloven og over væsentlige ændringer i den konkrete indsats.

Endelig vil jeg især gerne understrege, at borgernes rettigheder efter serviceloven ikke ændres med lovforslaget. Den kommune, der bliver borgerens handlekommune, skal administrere hjælpen efter de regler, der også gælder i dag, blot med kommunens eget serviceniveau. Kommunen skal altså yde samme hjælp som til de borgere, den får handlepligt for efter forslaget, som til de borgere, der bor inden for kommunegrænsen.

Som det fremgår af lovforslagets bemærkninger, vil Socialministeriet følge de administrative virkninger af lovforslaget for de berørte borgere, deres pårørende og kommunerne.

Det er imidlertid min overbevisning, at lovforslaget vil styrke rammerne for økonomistyringen i kommunerne

og dermed bidrage til at sikre, at ressourcerne anvendes bedst muligt til fordel for borgerne.